

Na temelju članka 17. stavka 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda ("Narodne novine" broj 16/19) i članka 46. Statuta Grada Rijeka ("Službene novine Primorsko - goranske županije" broj 24/09, 11/10 i 5/13 i "Službene novine Grada Rijeka" broj 7/14, 12/17, 9/18, 11/18 - pročišćeni tekst, 2/20 i 3/21), Gradsko vijeće Grada Rijeka na sjednici 4. svibnja 2023. godine, donijelo je

PLAN DJELOVANJA Grada Rijeka u području prirodnih nepogoda za 2023. godinu

1. UVOD

Stupanjem na snagu Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda ("Narodne novine" broj 16/19) - u daljnjem tekstu: Zakon, Grad Rijeka dužan je izraditi Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Plan).

Prirodnom nepogodom, u smislu Zakona, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu.

U tom smislu, prirodnom nepogodom smatraju se: potres, olujni i orkanski vjetar, požar, poplava, suša, tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom, mraz, izvanredno velika visina snijega, klizanje, odronjavanje zemljišta te druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Svrha ovoga Plana je određivanje postupanja nadležnih tijela te određivanje mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda koje su navedene Zakonom.

Nositelji provedbe mjera iz Plana jesu:

- Gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Grada Rijeka, kojeg imenuje Gradsko vijeće Grada Rijeka (u daljnjem tekstu: Gradsko povjerenstvo),
- Gradonačelnik Grada Rijeka (u daljnjem tekstu: Gradonačelnik).

2. POJMOVI

U ovome Planu pojedini pojmovi i izrazi imaju sljedeće značenje:

Jedinstvene cijene su cijene koje donosi, objavljuje i unosi u Registar šteta Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na prijedlog nadležnih ministarstava.

Katastrofa je stanje izazvano prirodnim i/ili tehničko-tehnološkim događajem koji opsegom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote većeg broja ljudi, imovinu veće vrijednosti i okoliš, a čiji nastanak nije moguće spriječiti ili posljedice otkloniti djelovanjem svih operativnih snaga sustava civilne zaštite područne (regionalne) samouprave na čijem je području događaj nastao te posljedice nastale terorizmom i ratnim djelovanjem.

Oštećenik je fizička ili pravna osoba na čijoj je imovini utvrđena šteta od prirodnih nepogoda sukladno kriterijima iz Zakona.

Prirodnom nepogodom smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu.

Registar šteta je digitalna baza podataka svih šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske.

Velika nesreća je događaj koji je prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničko-tehnoloških ili drugih čimbenika s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na mjestu nastanka događaja ili širem području, čije se posljedice ne mogu sanirati samo djelovanjem žurnih službi na području njezina nastanka.

Žurna pomoć je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi uzrokovane prirodnom nepogodom i/ili katastrofom takve da prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom.

3. MJERE ZAŠTITE ZA VRIJEME TRAJANJA EKSTREMNIH PRIRODNIH NEPOGODA

Određenim izvanrednim događajima uzrokovanih ekstremnim vremenskim uvjetima može se, po pitanju posljedica, upravljati planiranjem i provođenjem odgovarajućih preventivnih mjera, organizacijskih modula i pravovremenih priprema, uključujući informiranje pojedinaca i lokalnih zajednica. Ovisno o specifičnostima svakog pojedinog događaja, relativno se uspješno i s ulaganjima prihvatljivim ekonomskoj moći i interesima lokalnih zajednica, unutar posebno razrađenih i implementiranih uvjeta, mogu kontrolirati posljedice događaja ove vrste.

Sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite, jedinice lokalne samouprave svojim planovim djelovanja civilne zaštite planiraju operativno postupanje u izvanrednim događajima uzrokovanih ekstremnim vremenskim uvjetima, provode pripreme, planiraju sredstva i ostvaruju sve potrebne pretpostavke za učinkovito reagiranje.

4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE

4.1. Mjere u slučaju nastajanja prirodne nepogode

Opće mjere za ublažavanje i uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda jesu:

- procjena štete i posljedica,
- sanacija područja zahvaćenog nepogodom,
- prikupljanje i raspodjela pomoći stradalom i ugroženom stanovništvu,
- provedba zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera,
- provedba veterinarskih mjera,
- organizacija prometa i komunalnih usluga, radi žurne normalizacije života.

Ove mjere provode se organizirano na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini sukladno pravima i obvezama sudionika. U cilju pravovremenog i učinkovitoga ublažavanja i uklanjanja izravnih posljedica i procjena štete od ekstremnih prirodnih nepogoda u pravilu se obavlja odmah ili u najkraćem roku.

4.2. Provedba mjera ublažavanja i uklanjanja izravnih posljedica prirodnih nepogoda

4.2.1. Mjere u nadležnosti Gradonačelnika i Gradskog povjerenstva

Donošenje odluke o proglašenju prirodne nepogode

Odluku o proglašenju prirodne nepogode za područje grada Rijeke donosi Župan Primorsko-goranske županije na prijedlog Gradonačelnika.

Prirodna nepogoda proglašava se ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda Grada Rijeke za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području grada Rijeke ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području grada Rijeke najmanje 30%.

Prikupljanje prijave o šteti na području grada Rijeke

Nakon proglašenja prirodne nepogode za područje grada Rijeke Gradsko povjerenstvo putem javnog poziva obavještava oštećeničke, fizičke ili pravne osobe na čijoj je imovini utvrđena šteta za prijavu štete.

Prijava štete obavlja se na propisanom obrascu.

Javni poziv se objavljuje na oglasnoj ploči i internetskim stranicama Grada Rijeke www.rijeka.hr, a sadrži najmanje podatke o:

- danu donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode,
- rokovima i načinu dostave obrazaca prijave štete od prirodne nepogode.

Rok za prijavu štete na imovini je najkasnije 8 dana od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode. Iznimno, u slučaju postojanja objektivnih razloga, rok za prijavu štete iznosi 12 dana.

Obrada podataka o šteti na području grada Rijeke

Po isteku roka za prijavu šteta, Gradsko povjerenstvo utvrđuje i provjerava visinu štete za područje grada Rijeke temeljem dostavljenih obrazaca od strane oštećenika.

Prva prijava štete u Registar šteta

Gradsko povjerenstvo dužno je sve zaprimljene prve procjene štete unijeti u Registar šteta, najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode.

Iznimno, rok za unos podataka u Registar šteta od strane Gradskog povjerenstva može se, u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje oštećenik nije mogao utjecati, produžiti za 8 (osam) dana.

Prijava prve procjene štete sadržava:

1. datum donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj,
2. podatke o vrsti prirodne nepogode,
3. podatke o trajanju prirodne nepogode,
4. podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom,
5. podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine,
6. podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete iz članaka 25. i 26. Zakona,
7. podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode.

Tablica 1.: *Mjere i rokovi po proglašenju prirodne nepogode na području grada Rijeke – nositelji Gradonačelnik i Gradsko povjerenstvo*

MJERA	ROK	NOSITELJ
DOSTAVA PRIJEDLOGA O PROGLAŠENJU PRIRODNE NEPOGODE NA PODRUČJU GRADA RIJEKE	8 (osam) dana od nastanka nepogode	Gradonačelnik
OBJAVA JAVNOG POZIVA ZA DOSTAVOM OBRAZACA PRIJAVE ŠTETE OD PRIRODNE NEPOGODE NA PODRUČJU GRADA RIJEKE	po objavi odluke o proglašenju prirodne nepogode	Gradsko povjerenstvo
PRIKUPLJANJE PODATAKA O ŠTETI NA PODRUČJU GRADA RIJEKE TEMELJEM OBRAZACA PRIJAVE ŠTETE OD PRIRODNE NEPOGODE	8 (osam) dana od dana proglašenja odluke o proglašenju prirodne nepogode	Gradsko povjerenstvo

PREMA POTREBI, DOSTAVA ZAHTJEVA ZA PRODULJENJEM ROKA ZA PRVU PRIJAVU ŠTETE U REGISTAR ŠTETA POVJERENSTVU ZA PROCJENU ŠTETA OD PRIRODNIH NEPOGODA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE	8 (osam) dana od dana proglašenja odluke o proglašenju prirodne nepogode	Gradsko povjerenstvo
PRVA PRIJAVA U REGISTAR ŠTETA	15 dana, a iznimno 23 dana, od dana proglašenja odluke o proglašenju prirodne nepogode	Gradsko povjerenstvo

4.2.2. Mjere u suradnji s drugim nadležnim tijelima

Konačna prijava štete u Registar šteta

Konačna procjena štete predstavlja procijenjenu vrijednost nastale štete uzrokovane prirodnom nepogodom na imovini oštećenika izražene u novčanoj vrijednosti na temelju prijave i procjene štete.

Konačnu procjenu štete utvrđuje Gradsko povjerenstvo po izvršenom uvidu u nastalu štetu temeljem prijave oštećenika.

Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:

- stradanja stanovništva,
- opseg štete na imovini,
- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu,
- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda,
- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja,
- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

Konačnu procjenu štete za svakog pojedinog oštećenika, Gradsko povjerenstvo prijavljuje Županijskom povjerenstvu za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Županijsko povjerenstvo) u roku od 50 dana od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta.

Županijsko povjerenstvo provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta i podnosi Državnom povjerenstvu za procjenu šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Državno povjerenstvo) prijedlog s obrazloženjem za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta.

Pri konačnoj procjeni štete procjenjuje se vrijednost imovine prema jedinstvenim cijenama, važećim tržišnim cijenama ili drugim pokazateljima primjenjivim za pojedinu vrstu imovine oštećene zbog prirodne nepogode.

Državno povjerenstvo priznaje samo vrijednosni iznos prijavljene štete koja je potvrđena (verificirana) od strane matičnog ministarstva, odnosno znanstvene ili stručne institucije koju odredi Državno povjerenstvo (npr. u slučaju potresa).

Državno povjerenstvo može odlučiti o primjeni različitih cijena od već objavljenih od strane Državnog zavoda za statistiku za pojedina dobra, ili pojedina područja ako za to ima opravdanog

razloga. Ako neke cijene nisu objavljene primjenjuju se prosječne maloprodajne tržišne cijene prethodne godine, ili aktualne, za područja za koje se šteta procjenjuje, uz potvrdu Državnog povjerenstva.

Tablica 2.: *Mjere, rokovi i nositelji mjera po proglašenju prirodne nepogode na području grada Rijeke – „međusektorske“ mjere*

MJERA	ROK	NOSITELJ
PRIJAVA KONAČNE PROCJENE ŠTETE U REGISTAR ŠTETA	50 dana od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode (iznimno, najkasnije 4 (četiri) mjeseca od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode)	Gradsko povjerenstvo
DOSTAVA KONAČNE PROCJENE ŠTETE U REGISTAR ŠTETA	60 dana od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode (iznimno 4 (četiri) mjeseca od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode)	Županijsko povjerenstvo
POTVRDA KONAČNE PROCJENE ŠTETE		Državno povjerenstvo u suradnji s nadležnim ministarstvima i drugim znanstvenim ili stručnim institucijama

4.3. Raspodjela i dodjela sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Ako posljedice štete ne zahtijevaju žurni postupak i odobrenje žurne pomoći, šteta se procjenjuje u redovitom postupku.

Državno povjerenstvo pristupa provjeri i obradi podataka o konačnim procjenama šteta na temelju podataka iz Registra šteta i ostale dokumentacije te utvrđuje iznos pomoći za pojedinu vrstu štete i oštećenike tako da određuje postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrđene štete na imovini oštećenika.

Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Državnog povjerenstva donosi odluku o dodjeli pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

4.4. Raspodjela i dodjela sredstava žurne pomoći

Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprečavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša i oštećenima fizičkim osobama koje nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području

zahvaćenom prirodnom nepogodom.

Grad Rijeka može isplatiti žurnu pomoć iz raspoloživih sredstava Proračuna Grada Rijeke, sukladno Zakonu.

Odluku o isplati žurne pomoći donosi Gradsko vijeće Grada Rijeke na prijedlog Gradonačelnika. Odlukom se određuje vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći, kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku redovne dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

4.5. Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Gradsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi Županijskom povjerenstvu izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Izvještaj o uklanjanju posljedica prirodne nepogode i utrošku sredstava pomoći Gradsko povjerenstvo podnosi u roku od 60 dana od dana primitka pomoći.

5. PROCJENA OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA

5.1. Osiguranje opreme za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Grad Rijeka izradio je Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća kojom su utvrđeni rizici na području grada Rijeke na temelju kojih će se planirati preventivne mjere, odnosno pripremati eventualni odgovor na prirodnu nepogodu, katastrofu ili veliku nesreću.

Grad Rijeka kontinuirano unapređuje sustav civilne zaštite na području grada i to kontinuiranim osposobljavanjem snaga civilne zaštite, provođenjem vježbi kako bi svi sudionici civilne zaštite bili upoznati o svojim aktivnostima u slučaju mogućih rizika na području grada Rijeke. Grad ulaže u snage civilne zaštite, osiguravajući im financijsku pomoć pri nabavci opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva.

Grad Rijeka izradio je Plan zaštite i spašavanja radi utvrđivanja organizacije, aktiviranja i djelovanja sustava civilne zaštite, zadaća i nadležnosti, ljudskih snaga i potrebnih materijalno-tehničkih sredstava te mjera i postupaka za provedbu zaštite i spašavanja u katastrofi i velikoj nesreći.

5.2. Osiguranje sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Sukladno člancima 65. i 66. Zakona o proračunu („Narodne novine“ broj 144/21), sredstva proračunske zalihe mogu se koristiti za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških i ostalih nepredvidivih nesreća odnosno izvanrednih događaja tijekom godine. O korištenju sredstava proračunske zalihe odlučuje Gradonačelnik.

6. MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA IZ ZAKONA I/ILI DRUGIH TIJELA, ZNANSTVENIH USTANOVA I STRUČNJAKA ZA PRAĆENJE PRIRODNIH NEPOGODA

Suradnja s nadležnim tijelima utvrđenim Zakonom uređena je na način da su nadležna tijela zadužena za određene poslove i mjere.

Kao mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima u području prirodnih nepogoda smatraju se provedba postupka utvrđivanja i procjene štete uslijed prirodnih nepogoda te dodjeljivanje pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje šteta i provedba postupka dodjele žurne pomoći u svrhu djelomične sanacije štete uslijed prirodne nepogode.

Gradsko povjerenstvo ostvaruje suradnju sa Županijskim povjerenstvom te s istim usklađuje sve potrebne mjere i postupke oko provođenja ovoga Plana.

U slučaju eventualnih zahtjeva drugih državnih tijela, stručnih i znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda, Grad Rijeka i Gradsko povjerenstvo ustupit će sve podatke i dostupne informacije te poduzeti sve potrebne radnje.

KLASA: 024-01/23-01/41

URBROJ: 2170-1-01-00-23-2

Rijeka, 4. svibnja 2023.

GRADSKO VIJEĆE GRADA RIJEKE

**Predsjednica
Gradskog vijeća**

Ana Trošelj, v.r.